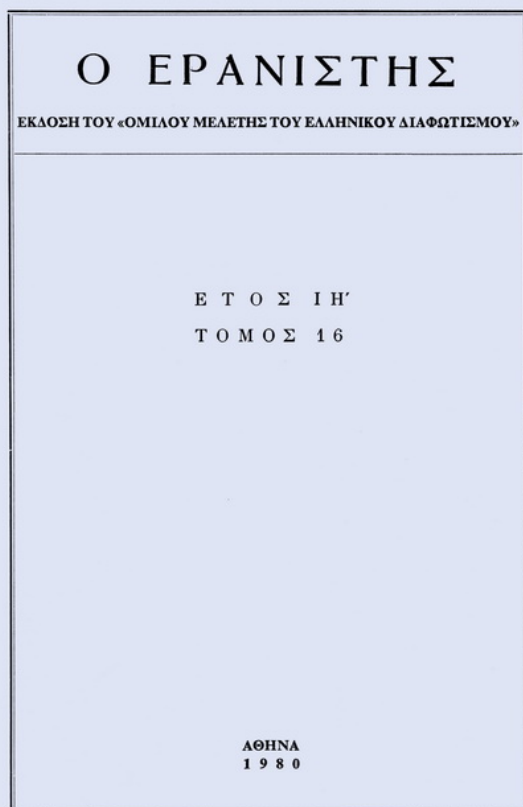

The Gleaner

Vol 16 (1980)

Βιβλία με συνδρομητές (1749-1821). Νέα στοιχεία

Φίλιππος Ηλιού

doi: [10.12681/er.339](https://doi.org/10.12681/er.339)

To cite this article:

Ηλιού Φ. (1980). Βιβλία με συνδρομητές (1749-1821). Νέα στοιχεία. *The Gleaner*, 16, 285–295.
<https://doi.org/10.12681/er.339>

ΒΙΒΛΙΑ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ (1749-1821)

Νέα στοιχεία

Στις επόμενες σελίδες παρουσιάζονται νέα, συμπληρωματικά, στοιχεία, για τα βιβλία που δημοσιεύτηκαν με τη μέθοδο της συνδρομής στα χρόνια 1749-1821. Πρόκειται για όκτω καταλόγους ή τμήματα καταλόγων συνδρομητών, που δεν είχαν περιληφθεί στη συστηματική καταγραφή των πηγών αυτής της κατηγορίας¹. Τέσσερεις από αυτούς αποτελούν συμπληρώματα σε καταλόγους που ήδη γνωρίζαμε. Οι υπόλοιποι περιέχονται σε έντυπα που εμφανίζονται για πρώτη φορά στον πίνακα των βιβλίων με συνδρομητές. Ένσωματώνεται, επίσης, στον πίνακά μας, ένα ακόμα, ένατο, βιβλίο του οποίου ο κατάλογος των συνδρομητών δεν φαίνεται να δημοσιεύτηκε ποτέ: έπισημάνθηκαν, αναφορικά με αυτό, αριθμητικά δεδομένα (όχι όμως τα ονόματα) για ένα τμήμα από εκείνους που είχαν προεγγραφεί και προπληρώσει για την απόκτηση του βιβλίου².

Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις —και με μία μόνο εξαίρεση— έχουμε να κάνουμε με καταστάσεις που απελπίζουν όποιον προσπαθεί να φτάσει στην πλήρη καταγραφή των βιβλίων που έχουν εκδοθεί με τη μέθοδο της συνδρομής. Όπως γνωρίζουμε, τα βιβλία που κυκλοφόρησαν με αυτό τον τρόπο δεν δημοσιεύουν, όλα, τον κατάλογο των συνδρομητών τους³: επιπλέον, εμφανίζονται, με μεγάλη πυκνότητα, δύο ακόμα παραλλαγές: α) οι κατάλογοι των συνδρομητών δεν δημοσιεύ-

1. Φίλ. Ήλιού, «Βιβλία με Συνδρομητές. I Τα χρόνια του Διαφωτισμού (1749-1821)», *Ο Έρανιστής*, τ. 12, 1975, σ. 101-179 [στη συνέχεια: *Συνδρομητές I*].

2. Έντάσσεται στην παρουσίαση των νέων καταλόγων και μια διαφορετική δημοσίευση καταλόγου συνδρομητών που γνωρίζαμε ήδη (1821.1aβ).

3. Στον πίνακα των βιβλίων που δημοσιεύτηκαν με τη μέθοδο της συνδρομής αλλά δεν δημοσιεύουν τα ονόματα των συνδρομητών (πβ. *Συνδρομητές I*, σ. 107-108), πρέπει να προστεθούν και τα *Στοιχεία Ήθικης* του Νέφουτου Βάμβα (Βενετία 1818). Όπως προκύπτει από την αλληλογραφία Ν. Βάμβα-Ι. Ρώτα, ο σχετικός κατάλογος στάλθηκε από τον συγγραφέα αλλά δεν έφτασε στα χέρια του τυπογράφου.

ονται σὲ ὅλα τὰ ἀντίτυπα· β) οἱ δημοσιευόμενοι κατάλογοι δὲν εἶναι πάντα οἱ ἴδιοι σὲ ὅλα τὰ ἀντίτυπα τῆς ἴδιας ἐκδόσης⁴. Εἶναι, ἔτσι, δύσκολο νὰ ἀποκτήσουμε τὴ βεβαιότητα ὅτι ἡ ἔρευνα μπορεῖ νὰ ἐξαντλήσει, κάποια στιγμή, ὅλες τὶς δυνατότητες.

Τὸ παράδειγμα τῶν καταλόγων ποὺ παρουσιάζονται ἐδῶ εἶναι χαρακτηριστικό. Τῶν τριῶν ἀπὸ τὰ τέσσερα βιβλία ποὺ ἐμφανίζονται, τώρα, γιὰ πρώτη φορά, στὸν πίνακα τῶν βιβλίων μὲ συνδρομητές, εἶχα ἐξετάσει περισσότερα ἀπὸ ἓνα ἀντίτυπο: χωρὶς ἀποτέλεσμα, ἀφοῦ τὰ ἀντίτυπα ποὺ εἶχα δεῖ τῶν «Στοιχείων Ἀριθμητικῆς καὶ Ἀλγέβρης», στὴ μετάφραση τοῦ Ζήση Κάβρα (Ἰένα 1800)⁵, «Τῶν Κοινωνικῶν Τομῶν» τοῦ ἀββᾶ Καλλιῆ (Βιέννη 1803)⁶ καὶ τῆς παράφρασης τῆς Ἰλιάδας ἀπὸ τὸν Θ. Γαζῆ, στὴν ἐκδοση τοῦ Νικολάου Θησέως (Φλωρεντία 1811-1812)⁷ δὲν περιεῖχαν κατάλογο συνδρομητῶν. Μεταγενέστερες ἔρευνες ἔφεραν στὴν ἐπιφάνεια καὶ ἀντίτυπα μὲ συνδρομητές.

Σὲ τέσσερις ἄλλες περιπτώσεις ἔχουμε νὰ κάνουμε μὲ βιβλία ποὺ ἀναγράφονται στὸν πίνακα ποὺ εἶχα δημοσιέψει. Ἐπισημάνθηκαν, ὅμως, ἀντίτυπα ποὺ περιέχουν διαφορετικούς ἢ συμπληρωματικούς καταλόγους. Διαπιστώθηκε, ἔτσι, ὅτι ὁ τρίτος τόμος τῆς «Βίβλου Χρονικῆς» τοῦ Ἰωάννη Στάνου (Βενετία 1767) περιέχει, σὲ ἓνα τμῆμα τῶν ἀντιτύπων του⁸, καὶ μετὰ ἀπὸ τὸν «Κατάλογο τῶν Συντρεξάντων μετὰ

4. Βλ. *Συνδρομητές I*, σ. 106-112. Πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνση, ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα, ἀντλημένα ἀπὸ τοὺς καταλόγους συνδρομητῶν σὲ βιβλία ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, παρουσίασε ὁ Λυκοῦργος Ἀγγελόπουλος, «Σχόλια γιὰ τοὺς Συνδρομητές τῶν Μουσικῶν Βιβλίων», ἐφ. *Ἱεροψαλτικά Νέα*, ΙΔ', φ. 158 (Ἰούλιος 1977), σ. 3 καὶ φ. 159 (Αὐγούστος 1977), σ. 3.

5. Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς· *Bibliothèque Nationale* (Παρίσι). βιβλιοθήκη Αἰκ. Κουμυριανοῦ (Ἀθήνα). Ἀντίτυπο μὲ συνδρομητές βρίσκεται στὴ Γεννάδειο. Ὁ κατάλογος περιέχεται σὲ ἓνα μονόφυλλο μὲ μικρότερες διχαστάσεις ἀπὸ τὶς σελίδες τοῦ βιβλίου· ἔχει ἐπικολληθεῖ ἐκ τῶν ὑστέρων.

6. Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς, Γεννάδειος, *Ecole Nationale des Langues Orientales* (Παρίσι). Ἀντίτυπο μὲ συνδρομητές στὴ βιβλιοθήκη Φ. Ἡλιοῦ.

7. Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς, Γεννάδειος, Σπ. Λοβέρδου, *Bibliothèque Nationale* (Παρίσι), Βιβλιοθήκη τῆς Σορβόνης (Παρίσι), Μ. Χαριτάτου, Φ. Βλάχου, Φ. Ἡλιοῦ. Ἀντίτυπο μὲ συνδρομητές ἐπεσήμανα πρόσφατα στὴ Βιβλιοθήκη Ἀθ. Χατζηδῆμου. Ἐνα ἀκόμη βρέθηκε στὸ Ἰάσι ἀπὸ τὸν Ν. Γκαϊντατζῆ· βλ. Ν. Gaidagis, *Catalogul Cărilor Grecești*, Ἰάσι, Biblioteca Centrala Universitaria «M. Eminescu», 1979, σ. 247, ἀρ. 176.

8. Ὅπως ἐκεῖνα ποὺ βρίσκονται στὴ Μαρκιανὴ Βιβλιοθήκη τῆς Βενετίας καὶ στὴ Βιβλιοθήκη τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος τῆς Τεργέστης. Ὁφείλω τὴν ὑπόδειξη τῶν ἀντιτύπων αὐτῶν στὸν Τριαντάφυλλο Σιλαβενίτη.

τὸν Τρίτον τόμον...»⁹, ἓνα συμπληρωματικὸ μονόφυλλο, μὲ νέα ὀνόματα συνδρομητῶν, ἀπὸ τῆ Βλαχία. Στὴ Μονὴ Σιμωνόπετρας βρέθηκε¹⁰ ἀντίτυπο τῆς «Σειρᾶς τῶν Πατέρων εἰς τὸν μακάριον Ἰώβ» (Βενετία 1792), ποὺ περιέχει κατάλογο συνδρομητῶν τελείως διαφορετικὸ ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ δημοσιεύουν τὰ ἀντίτυπα ποὺ εἶχα μπορέσει νὰ δῶ¹¹. Στὴν Πανεπιστημιακὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Ἰασίου ἐπισημάνθηκε¹² ἀντίτυπο τῆς «Οἰκονομίας Πρακτικῆς» τοῦ Δ. Π. Γοβδελᾶ (Βιέννη 1816), στὸ ὁποῖο, μετὰ ἀπὸ τὸν «Κατάλογο τῶν φιλομούσων συνδρομητῶν» ποὺ γνωρίζαμε ἀπὸ πολλὰ ἀντίτυπα¹³, ἔχει προστεθεῖ ἓνα ἀκόμη μονόφυλλο, μὲ νέους συνδρομητές, ἀπὸ τὸ Ἰάσι· ἓνα τμῆμα ἀπὸ αὐτοὺς (13%), ὑπογράφονται καὶ στὸν πρῶτο κατάλογο. Ἡ πιὸ χαρακτηριστικὴ περίπτωσις ἐμφανίζεται μὲ τὴν «Ἱστορία συνοπτικὴ τῆς Ἑλλάδος» τοῦ Β. Παπαεὐθυμίου (Βιέννη 1807). Τὰ ὀκτὼ ἀντίτυπα ποὺ εἶχα ἐξετάσει περιεῖχαν, ὅλα, μόνον τὸν κατάλογο τῶν συνδρομητῶν τῆς Βιέννης. Μεταγενέστερες ἐρευνες ὁδήγησαν στὴν ἐπισήμανση τριῶν ἀντιτύπων ποὺ περιεῖχαν, καὶ αὐτά, τὸν κατάλογο τῆς Βιέννης, ἢ ἓνα τμῆμα του, καὶ σὲ συνέχεια ἀπὸ ἓνα διαφορετικὸ, συμπληρωματικὸ, κατάλογο τὸ καθένα¹⁴. Ἔτσι, στὸ ἀντίτυπο τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης, τίς σελίδες μὲ τὰ ὀνόματα τῶν συνδρομητῶν τῆς Βιέννης ἀκολουθοῦν δύο νέες σελίδες, μὲ συνδρομητές ἀπὸ τὴν Κλεισούρα, τὴ Σέλιτζα καὶ τὴν Τεργέστη· στὸ ἀντίτυπο τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας (Βουκουρέστι), στίς σελίδες μὲ τὰ ὀνόματα τῆς Βιέννης προστέθηκαν ἐπτὰ ἀκόμη σελίδες, μὲ ὀνόματα συνδρομητῶν ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι, τὴν Κωνσταντινούπολη καὶ τὸ Μελένικο. Τέλος, στὸ ἀντίτυπο τῆς Πανεπιστημιακῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Ἰασίου¹⁵, ὁ κατάλογος τῆς Βιέννης συμπληρώνεται μὲ τρεῖς, ἐπιπλέον, σελίδες ποὺ περιέχουν ὀνόματα συνδρομητῶν ἀπὸ τὸ Ἰάσι. Ἐχομε, δηλαδή, τέσσερις διαφορετικὲς ἐκδοχὲς γιὰ τὸν κατάλογο συνδρομητῶν ἐνὸς καὶ μόνου

9. Βλ. *Συνδρομητές I*, σ. 118: 1767.1γ.

10. Ἀπὸ τὸν Παναγιώτη Μιχαηλάρη, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ ἀντιγράψει καὶ νὰ μοῦ ἀνακοινώσει τὸν κατάλογο αὐτόν.

11. Βλ. *Συνδρομητές I*, σ. 122: 1792.1.

12. Ἀπὸ τὸν Ν. Gaidagis, *Catalogul*, ὁ.π., σ. 408, ἀρ. 105.

13. Βλ. *Συνδρομητές I*, σ. 142: 1816.4.

14. Εὐχαριστῶ θερμὰ τὴν κυρία Cornelia Papacostea - Danielopolu καὶ τὸν κύριο Βασίλειο Σαμπανόπουλο ποὺ, πρόθυμα, μοῦ προμήθευσαν φωτογραφίες τῶν καταλόγων ἀπὸ τὰ ἀντίτυπα τοῦ Βουκουρεστιοῦ καὶ τῆς Κοζάνης.

15. Βλ. Ν. Gaidagis, *Catalogul*, ὁ.π., σ. 146, ἀρ. 99. Σημειῶνω ὅτι, στὸ ἀντίτυπο αὐτό, ὁ κατάλογος τῆς Βιέννης δὲν ἐμφανίζεται πλήρως.

βιβλίου και τίποτε δὲν ἀποκλείει ὅτι μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλες¹⁶ ποὺ μᾶς διαφεύγουν.

Στὴ συνέχεια παρουσιάζονται οἱ νέοι κατάλογοι συνδρομητῶν. Ἡ τεχνικὴ τῆς παρουσίαισής τῶν στοιχείων ποὺ περιέχονται σ' αὐτοὺς εἶναι ἐκείνη ποὺ χρησιμοποιήθηκε στὴν πρώτη παρουσίαση τῶν βιβλίων μὲ συνδρομητὲς τῆς περιόδου τοῦ Διαφωτισμοῦ¹⁷.

1767.1γ¹ Βίβλος Χρονικὴ περιέχουσα τὴν Ἱστορίαν τῆς Βυζαντίδος μεταφρασθεῖσα . . . παρὰ Ἰωάννου Στάνου . . . , τ. Γ', Βενετία, παρὰ Δημητρίου Θεοδοσίου 1767 (Πβ. Συνδρομητὲς I, σ. 118: 1767.1γ). Συμπληρωματικὸ μονόφυλλο (σ. 5-6 χ.ἀρ.) μὲ νέα ὀνόματα συνδρομητῶν καὶ ἐπιγραφή: *Προσθήκη. Τῶν συντρεξάντων μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Πρώτου καὶ Δευτέρου Τόμου εἰς τὴν ἀπόκτησιν ταύτης τῆς παρούσης Νεοτυπωθείσης Ἱστορίας*¹⁸.

Δὲν ἀναγράφεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιτύπων ποὺ ἀναλογεῖ σὲ κάθε συνδρομητῇ. Καταγραφὴ τῶν συνδρομητῶν μὲ τὴν ἀκόλουθη σειρὰ: «Οἱ Ἐκλαμπρότατοι, καὶ Ἐνδοξότατοι Ἀρχοντες τῆς Βλαχίας» (10)· «Οἱ Πανοσιώτατοι, καὶ Εὐλαβέστατοι Καθηγούμενοι εἰς Βλαχίαν» (5)· «Οἱ Ἐντιμώτατοι, καὶ χρησιμώτατοι πραγματευταὶ εἰς Βλαχίαν» (16). Σύνολο: 31 - 31 - [31]¹⁹.

1792.1α Νικήτα, μητροπολίτου Ἡρακλείας, Σειρὰ τῶν Πατέρων εἰς τὸν Μακάριον Ἰώβ . . . , Βενετία 1792, παρὰ Δ. Θεοδοσίου (Πβ. Συνδρομητὲς I, σ. 122: 1792.1). σ. 1-2 χ.ἀ. στὸ τέλος τοῦ τόμου: *Ἡ ἀπλοῦν διπλοῦν τεκοῦσα λόγον Διπλὴν τὴν ρώσιν δόθῃ τοῖς συνδρομοῦσι* (κατάλογος διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν 1792.1).

Καταγραφὴ συνδρομητῶν μὲ ἀλφαβητικὴ τάξη. Κατὰ κανόνα δὲν ἀναγράφεται ὁ τόπος διαμονῆς²⁰. Σύνολο: 64 - 64 - 132²¹.

16. Εἶναι σαφὲς ὅτι σὲ πολλὰς περιπτώσεις ὁ κατάλογος συνδρομητῶν μᾶς συγκεκριμένης περιοχῆς, ἐντάσσεται μόνον στὰ ἀντίτυπα ποὺ στέλνονται στὴν περιοχὴ αὐτή. Πολλαπλασιάζονται ἔτσι οἱ πιθανότητες νὰ μᾶς διαφεύγουν μικροὶ συμπληρωματικοὶ κατάλογοι.

17. Βλ. Συνδρομητὲς I, σ. 113-115.

18. Ἡ Προσθήκη δὲν περιέχεται σὲ ὅλα τὰ ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου· βλ. ἐδῶ, σ. 286-287.

19. Οἱ συνολικοὶ ἀριθμοὶ γιὰ τὴ Βίβλο Χρονικὴ ἀνέρχονται, ἔτσι, σέ: 73 - 73 - [73].

20. Ἀπὸ αὐτούς: Ἀθήνα (20-40)· Γανόχωρα (5-12)· Κωνσταντινούπολη (4-13)· Λεβιάδι (15-28)· Μυριόφυτο (2-7)· Τεργέστη (2-2).

21. Στὴν πραγματικότητά: 63 - 63 - 131· τὸ ὄνομα ἐνὸς συνδρομητῆ ἐπαναλαμβάνεται καὶ στοὺς δύο καταλόγους. Οἱ συνολικοὶ ἀριθμοὶ γιὰ τὸ βιβλίον (1792.1 + 1792.1α) εἶναι: 143 - 143 - 278.

1800.3 Στοιχεῖα τῆς Ἀριθμητικῆς καὶ Ἀλγέβρας Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ μεταφρασθέντα... ὑπότινος φιλογενοῦς²²... Ἰένα, τυπ. τοῦ Φίδλερ, 1800. — 8ο, σ. VIII+500+10 χ.ἀρ.+1φ. (ΓΚΙΝΗΣ - ΜΕ-ΞΑΣ, ἀρ. 37). — Στὸ τελευταῖο φύλλο, ποὺ ἔχει τυπωθεῖ χωριστά²³: *Τὰ ὀνόματα τῶν ἐν Βουκουρεστίοις Συνδρομητῶν*²⁴.

Σύνολο: 47 - 47 - 168.

1803.2 Τῶν Κωνικῶν Τομῶν Ἀναλυτικὴ Πραγματεία... παρὰ τοῦ ἀββᾶ Καίλλε, Ἐκ δὲ τῆς Γαλλικῆς εἰς τὴν τῶν Λατίνων φωνὴν πρότερον μετενεχθεῖσα, μεθερμηνεύθη ἤδη παρὰ... Σπυρίδωνος Ἀσάνους... εἰς τὴν Ἀπλοελληνικὴν. Ἐκ δὲ ταύτης εἰς τὴν Ἑλληνίδα ἐπιδιορθωθείσα παρὰ Κωνσταντίνου Μιχαήλ²⁵... ἐκδίδεται... Ἐπιστάσις... Ἀνθίμου Γαζῆ, Βιέννη, τύπος Φ.Α. Σχραῦμβλ, 1803²⁶. — 8ο, σ. XIV+6 χ.ἀρ.+150+5 πιν. (ΓΚΙΝΗΣ - ΜΕΞΑΣ ἀρ. 241). — σ. 3-6 χ.ἀρ.: *Ὀνόματα τῶν Φιλογενῶν Συνδρομητῶν εἰς ἔκδοσιν τῆς παρούσης Βίβλου*²⁷.

Ἀναγραφή τῶν συνδρομητῶν μετὰ τὴν ἀκόλουθη σειρά: χωρὶς ἔνδειξη τόπου διαμονῆς (3 - 35)²⁸. Τζαριτζάνη (24 - 108)²⁹. Λιβάνη Ἐλασσῶνος (7 - 26)³⁰. Μονὴ Σπαρμού (4 - 11). Λάρισα (15 - 39). Τρίκκη (10 - 17)³¹. Σύνολο: 63 - 63 - 246.

1807.2 Ἱστορία συνοπτικὴ τῆς Ἑλλάδος... μετενεχθεῖσα εἰς τὴν τὴν ἀπλοελληνικὴν διάλεκτον παρὰ Βασιλείου Π:Π: Εὐθυμίου, Βιέννη, Νέα Τυπογραφία, 1807. (Πβ. Συνδρομητὲς I, σ. 131: 180 .3). Οἱ

22. Πρόκειται γιὰ τὸν γιαντὸ Ζήση Κάβρα.

23. Δὲν περιέχεται σὲ ὅλα τὰ ἀντίτυπα τῆς ἔκδοσης· βλ. ἐδῶ, σ. 286.

24. Ὁ κατάλογος διαιρεῖται σὲ τρία μέρη ἀπὸ τὰ ὅποια τὸ δεύτερο καὶ τὸ τρίτο τιτλοφοροῦνται: «Τῶν ἐκ τοῦ Ἡγεμονικοῦ Γυμνασίου» (3-34)· «Τὰ ὀνόματα τῶν φιλομούσων Μαθητῶν τοῦ αὐτοῦ Γυμνασίου» (23-48).

25. Πρόκειται γιὰ τὸν Κ. Μ. Κούμα.

26. Τὸ βιβλίον κυκλοφόρησε σὲ 1.000 ἀντίτυπα· βλ. Ἰω. Οἰκονόμος Λαρισσαῖος, *Ἐπιστολαὶ διαφόρων*, Ἀθ. 1964, σ. 81.

27. Ὁ κατάλογος δὲν περιέχεται σὲ ὅλα τὰ ἀντίτυπα· βλ. ἐδῶ, σ. 286.

28. Ζητούνη (1-20)· Γαρδίκι (1-15)· Λάρισα (1-10).

29. Αὐτονομεῖται ὁ κατάλογος τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς τῆς Τσαρίτσανης (16 - 32).

30. Στὴν πραγματικότητά: 6 - 22. Στὸν κατάλογο τοῦ Λιβαδιοῦ περιέχεται καὶ ἓνας συνδρομητὴς ἀπὸ τὸ Ζαρκὸ (1 - 4).

31. Στὴν πραγματικότητά: 9-16. Στὸν κατάλογο τῆς Τρίκκης περιέχεται καὶ ἓνας, τουλάχιστον, συνδρομητὴς ἀπὸ τὸν Κλεινοβὸ (1 - 1).

τρεῖς συμπληρωματικοὶ κατάλογοι ποὺ ἐπισημάνθηκαν³² παρέχουν τοὺς ἀκόλουθους ἀριθμούς³³:

1807.2¹ (ἀντίτυπο Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης): τίς σελίδες τοῦ καταλόγου τῶν συνδρομητῶν τῆς Βιέννης ἀκολουθεῖ ἓνα μονόφυλλο μὲ ὀνόματα συνδρομητῶν ἀπὸ: Κλεισούρα (10 - 31)· Σέλιτζα (15 - 23)· Τεργέστη (17 - 26). Σύνολο (χωρὶς τὴ Βιέννη): **42 - 42 - 80**.

1807.2² (ἀντίτυπο Βιβλιοθήκης τῆς Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας, Βουκουρέστι): τίς σελίδες τοῦ καταλόγου τῶν συνδρομητῶν τῆς Βιέννης ἀκολουθοῦν ἐπτά σελίδες, χωρὶς ἀρίθμηση, μὲ ὀνόματα συνδρομητῶν ἀπὸ: Βουκουρέστι (162-242)³⁴. Κωνσταντινούπολη (19 - 46)· Μελένικο (15 - 16 - 15). Σύνολο (χωρὶς τὴ Βιέννη): **196 - 197 - 303**.

1807.2³ (ἀντίτυπο Πανεπιστημιακῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Ἰαίου³⁵): τίς σελίδες τοῦ καταλόγου τῶν συνδρομητῶν τῆς Βιέννης ἀκολουθοῦν τρεῖς σελίδες, χωρὶς ἀρίθμηση, μὲ ὀνόματα συνδρομητῶν ἀπὸ: Ἰάσι (57 - 157). Σύνολο: **57 - 57 - 57**.

Σύνολο προσθηκῶν: **295 - 296 - 540³⁶**.

1812.4 Ὁμήρου Ἰλιάς Μετὰ παλαιᾶς παραφράσεως ... τοῦ Θεοδώρου Γαζῆ ... ἐκδιδομένη ... παρὰ Νικολάου Θησέως τοῦ ἐκ τῆς Κύπρου, Φλωρεντία, τυπ. Ν. Κάρλη, τ. Α' 1811, τ. Β'-Δ' 1812³⁷. (ΓΚΙΝΗΣ-ΜΕΞΑΣ, ἀρ. 664, 722). — τ. Δ', 1812, σ. 283-285: *Κατάλογος τῶν φιλομούσων συνδρομητῶν, ὅσων ἔφθασα λαβεῖν τὰ ὀνόματα*³⁸.

Καταγραφή τῶν συνδρομητῶν μὲ τὴν ἀκόλουθη σειρά: μὲ ἀλφαβητικὴ τάξη

32. Βλ. ἐδῶ, σ. 287.

33. Θυμίζω ὅτι ὁ ἀρχικὸς κατάλογος (1807.2) περιέχει μόνον συνδρομητὰς ἀπὸ τὴ Βιέννη: 146 - 153 - 1163.

34. Ὁ κατάλογος διαιρεῖται σὲ τέσσερα μέρη ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ τρία τελευταῖα τιτλοφοροῦνται: «Τῶν ἐκ τοῦ Ἑγεμονικοῦ Γυμνασίου» (3 - 7)· «Τῶν φιλομούσων μαθητῶν τοῦ αὐτοῦ Γυμνασίου» (75 - 105)· «Τῶν ἐν Βουκουρεστίῳ Μετσοβιτῶν» (27 - 29).

35. Βλ. Ν. Gaidagis, *Catalogul*, β.π., σ. 146, ἀρ. 99· ὁ κατάλογος ἀναδημοσιεύεται αὐτ., σ. 149-151.

36. Οἱ συνολικοὶ ἀριθμοὶ γιὰ τὴν Ἱστορίαν Συνοπτικὴν τοῦ Β. Παπαευθυμίου ἀνέρχονται, ἔτσι, σέ: 441 - 449 - 1703.

37. Ὁ Νικόλαος Θησεὺς δημοσίευσεν, στὴν Φλωρεντία, δύο ἐκκλήσεις γιὰ προσεγγιστὴν συνδρομητῶν: τὸ 1809 καὶ στίς 4 Ἰανουαρίου 1811· καὶ οἱ δύο λανθάνουν. Βλ. *Εἰρήνης ὁ Λόγιος* 1811, σ. 145 σημ. καὶ 100 - 101· πβ. *Συνδρομητὲς Ι*, σ. 107, ὅπου τὸ βιβλίον σημειώνεται ἀνάμεσα σὲ ἐκεῖνα ποὺ δημοσιεύτηκαν μὲ τὴν μέθοδον τῆς συνδρομῆς χωρὶς νὰ δημοσιεύουν τὸν σχετικὸν κατάλογον· πρέπει νὰ γίνῃ ἡ σχετικὴ ἐπανόρθωση.

38. Ὁ κατάλογος δὲν δημοσιεύεται σὲ ὅλα τὰ ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου· βλ. ἐδῶ, σ. 286.

κατὰ τὸ βαπτιστικὸ ὄνομα καὶ χωρὶς ἐνδειξῆς τόπου ἐγγραφῆς (64 - 80)³⁹. Λιβόρνο (1-50)· Ἀδριανούπολη⁴⁰ [Σχολή, δάσκαλος καὶ μαθητές] (10-10).

Σύνολος: 75 - 75 - 140.

1815.5 Μιχαήλ Π. Π. Στεφάνου Παρτζούλα, Γραμμικὴ Γαλλικὴ Θεωρητικὴ καὶ Πρακτικὴ, Ἑκδόσεις δευτέρα⁴¹, Βιέννη, Τυπογραφία Ι. Β. Τζβεκίου, 1815. — 8ο, σ. ις' + 6 - 490 + 6 χ. ἀρ. (Α. ΧΑΤΖΗΔΗΜΟΣ - Γ. ΣΙΜΟΣ, «Προσθήκες», Ἐραμιστής, Γ', 1965, σ. 251, ἀρ. Α396). — σ. 1-6 χ.ξ.: Κατάλογος τῶν φιλαγάθων καὶ φίλογάλλων συνδρομητῶν, εἰς τοὺς ὁποίους δώοι Κύριος ὁ τῶν ὄλων θεὸς πλουσίαν καὶ δαφιλὴν ἀμοιβὴν ἐκ τῶν τοῦ αὐτοῦ δωρεῶν αἰτίους τῆς ἐκδόσεως τούτου τοῦ πονήματος γενομένους.

Καταγραφή τῶν συνδρομητῶν κατὰ πόλεις: Βουκουρέστι (198 - 399)· Κράγιβα (8-29).

Σύνολος: 206 - 206 - 428⁴².

1816.4¹ Δημητρίου Παναγιωτιάδου τοῦ Γοβδελά, Οἰκονομία Πρακτικὴ... τ. Α' [καὶ μόνος], Βιέννη, τυπογραφία Συνεῖρερ, 1816 (πβ. Συνδρομητὲς Ι, σ. 142: 1816.4). Συμπληρωματικὸ μονόφυλλο⁴³, τιτλοφορημένο: Κατάλογος τῶν Φιλομούσων Συνδρομητῶν. Οἱ ἐξ Ἰασίου⁴⁴.

Σύνολος: 85 - 88 - 89⁴⁵.

1821.1α¹ Ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς ... μεταφρασθεῖσα ... παρὰ Γρηγορίου Καλαγάνη, Βιέννη, τυπογραφία Δαβιδοβίκη, τ. Α',

39. Ἀπὸ αὐτούς: Ἀδριανούπολη (17 - 20)· Βιέννη (10 - 10)· Λιβόρνο (8 - 13).

40. Ἡ σημαντικὴ ἀναλογία συνδρομητῶν ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολη θὰ πρέπει νὰ ὀφείλεται στὴν ἄμεση συμμετοχὴ τοῦ Στ. Καραθεοδωρῆ στὴν ἐκδοσὴ τοῦ ἔργου· βλ. Η. Τανταλίδης, *Βίος Στεφάνου Καραθεοδωρῆ*, Κωνσταντινούπολη 1868, σ. 25.

41. Πρόκειται γιὰ τὴν ἐκδοσὴ πού περιέχει, στίς πρῶτες τῆς σελίδες, ἐγκωμιαστικὴ ἀφιερωτικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Παρτζούλα στὸν Ἀλῆ πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων, γιὰ τὴν ὁποία φαίνεται ὅτι ὁ συγγραφέας εἶχε ἀποδοκιμαστεῖ ἀπὸ τοὺς συγχρόνους. Τὸ μόνον γνωστὸ ἀντίτυπο στὴ Βιβλιοθήκη Ἀθ. Χατζηδήμου.

42. Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ δὲν πρέπει νὰ ὑπολογίζονται ὡς νέοι: ἀποτελοῦν ἐπανάληψιν τοῦ 1814.5 (βλ. Συνδρομητὲς Ι, σ. 138). Ἐχομε, ἐδῶ, τυπικὴ περίπτωσις τεχνικοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ: ὁ συγγραφέας χρησιμοποιεῖ ἀντίτυπα τῆς ἐκδόσεως τοῦ 1814 στὰ ὁποία προσθέτει νέα προμετωπίδα καὶ τὴν ἀφιέρωσιν στὸν Ἀλῆ. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ δὲν περιλαμβάνω τὰ στοιχεῖα πού προκύπτουν ἀπὸ τὸ 1815.5 στὰ συνολικὰ μεγέθη τῶν συνδρομητῶν.

43. Βλ. Ν. Gaidagis, *Catalogul*, ὁ.π., σ. 408, ἀρ. 345· ὁ κατάλογος ἀναδημοσιεύεται αὐτ., σ. 412 - 415.

44. Στὸν κανονικὸν κατάλογον ὑπάρχουν, ἐπίσης, συνδρομητὲς ἀπὸ τὸ Ἰάσι (34 - 38)· πβ. Συνδρομητὲς Ι, σ. 142: 1816.4.

45. Στὴν πραγματικότητά: 72 - 75 - 75. Τὰ ὀνόματα 13 συνδρομητῶν γιὰ

1819 [με συνέχεια στὸν τ. Β', 1821]. (πβ. Συνδρομητὲς I, σ. 162-163: 1821.1αβ).

Ἐπισημάνθηκε⁴⁶ ἀντίτυπο τοῦ πρώτου τόμου (1819) ποὺ περιέχει ἕνα πρόσθετο δισέλιδο, με ἐπιγραφή: *Κατάλογος τῶν ἐν Ζακύνθῳ φιλοκάλων Συνδρομητῶν, τῶν διὰ προτροπῆς τῆς φιλογενεσιότητος καὶ φιλομούσου κυρίας Ροξάνδρας Ἰωάννου Ἀσιμακοπούλου καταγραφέντων*. Πρόκειται, προφανῶς, γιὰ κατάλογο ποὺ ἔφτασε στὰ χέρια τοῦ ἐκδότη ὅταν εἶχε ἤδη ὀλοκληρωθεῖ ἡ ἐκτύπωση τοῦ τόμου, στὸν ὁποῖο πρόσθεσε, τότε, ἕνα ἐπιπλέον φύλλο, με τὰ ὀνόματα τῶν συνδρομητῶν τῆς Ζακύνθου. Ὁ κατάλογος αὐτὸς ἐνσωματώθηκε, ἀργότερα, στὸν συμπληρωματικὸν κατάλογο συνδρομητῶν ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ τέλος τοῦ δευτέρου τόμου τῆς ἐκδόσεως (βλ. *Συνδρομητὲς I*, σ. 163). Παρότι ἐμφανίζονται διαφορὲς στὴ διατύπωση τῶν ιδιοτήτων, ὥστόσο τὰ ὀνόματα, καθὼς καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῶν συνδρομητῶν καὶ τῶν ἀντιτύπων, εἶναι τὰ ἴδια, ἀκριβῶς, καὶ στίς δύο δημοσιεύσεις τοῦ καταλόγου τῆς Ζακύνθου.

1821 3 Τὰ Βιβλία, τουτέστιν ἡ Θεία Γραφή τῆς Παλαιᾶς τε καὶ Καινῆς Διαθήκης . . . Ἐξετυπώθη δι' εὐλογίας μὲν τῆς . . . Συνόδου πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, παρὰ τῆς κατὰ τὴν Μόσχαν Ἱεροβιβλικῆς Κοινοτήτος· διὰ δαπάνης δὲ τῆς . . . αὐταδελοφότητος Ζωσιμαδῶν. Μόσχα, τυπογρ. Ἀγίας Συνόδου, 1821⁴⁷ (ΓΚΙΝΗΣ - ΜΕΞΑΣ ἀρ. 1339).

Δὲν δημοσιεύει κατάλογο συνδρομητῶν· ἀπὸ ἐκθέσεις προτεσταντῶν ἱεραποστόλων γνωρίζουμε, πάντως, ὁρισμένους ἀριθμοὺς γιὰ τρεῖς ἑλληνικὲς πόλεις· καὶ στίς τρεῖς περιπτώσεις παρέχονται συνολικοὶ ἀριθμοὶ καὶ ὄχι τὰ ὀνόματα τῶν συνδρομητῶν: Κυθωνίες (72 - 85)⁴⁸. Χίος (; - 200)⁴⁹. Ζάκυνθος (115 - 322)⁵⁰.
Σύνολο: [187] - [187] - 637.

14 ἀντίτυπα περιέχονται καὶ στὸν κανονικὸν κατάλογο τοῦ βιβλίου (βλ. τὴν σημ. 44).

46. Στὴ βιβλιοθήκη Ἀθ. Χατζηδημόου.

47. Τὸ βιβλίο τυπώθηκε σὲ 3.000 ἀντίτυπα· βλ. *Περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς προόδου τῆς περὶ τῆς Ἀγίας Γραφῆς Ἐταιρίας*, Κέρκυρα [1819], σ. 13.

48. Βλ. «Report made to the Committee of the Malta Bible Society, by the Rev. Mr. Jowett, July 20, 1818», *The Fifteenth Report of the British and Foreign Bible Society*, Λονδίνο 1819, σ. 203. Ὁ Jowett ἐκθέτει τίς ἐνέργειές του στίς Κυθωνίες, ὅπου βρίσκεται στὰ τέλη Μαΐου τοῦ 1818: «I proposed general subscription, at a reduced price, to the Greek Bible now printing at Moscow. For this purpose I wrote a short advertisement and gave it to the masters [τῆς Σχολῆς τῶν Κυθωνιῶν]. The following morning, they presented me with a list of seventy - two individuals who apply for eighty copies. There where from the college alone and more might be expected from the merchants». Γιὰ τὴ συνδρομὴ στίς Κυθωνίες βλ. καὶ W. Jowett, *Christian Researches in Mediterranean*, Λονδίνο 1822, σ. 67.

49. Jowett, *Report* . . . , ὁ.π., σ. 204: «I promoted the subscription to the Greek Bible printing at Moscow, and was desired to procure 200 copies for Scio». Ὁ Jowett βρισκόταν στὴ Χίο τὸν Ἰούνιο τοῦ 1818.

50. Γιὰ τὴ συνδρομὴ στὴ Ζάκυνθο διαθέτουμε δύο μαρτυρίες. Ἡ πρώτη

Οἱ ἀριθμοὶ ποὺ προκύπτουν ἀπὸ τοὺς νέους αὐτοὺς καταλόγους συνδρομητῶν εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

	Συν- δρομές	Συν- δρομητές	Ἀντίτ. ἔργου	Ἀντίτ. τόμων
<i>Νέοι κατάλογοι</i>				
1800.3	47	47	168	168
1803.2	63	63	246	246
1812.4	75	75	140	560
1815.5*	—	—	—	—
1821.3	187	187	607	607
Σύνολο	372	372	1.161	1.581
<i>Συμπληρωματικοὶ κατάλογοι</i>				
1767.1γ ¹	31	31	31	186
1792.1α	63	63	131	131
1807.2	295	296	540	540
1816.4 ¹	72	75	75	75
1821.1α ^{1**}	—	—	—	—
Σύνολο	461	465	777	932
Γενικὸ Σύνολο	833	837	1.938	2.513

*Οἱ ἀριθμοὶ τοῦ 1815.5 δὲν ἀθροίζονται. Ἀποτελοῦν ἐπανάληψή τοῦ 1814.5.

**Οἱ ἀριθμοὶ τοῦ 1821.α¹ δὲν ἀθροίζονται. Ἐπαναλαμβάνονται στὸ 1821.1β.

Στοὺς συνολικοὺς ἀριθμοὺς ποὺ ἔχουν δημοσιευτεῖ στὸ *Συνδρομητές I* πρέπει νὰ γίνουν ὀρισμένες τροποποιήσεις, πρὶν προσθέσουμε σ' αὐτοὺς τοὺς νέους ἀριθμοὺς ποὺ σημειώθηκαν πιὸ πάνω:

α. Δύο ἀντιγραφικὰ λάθη στὴ στήλῃ ὅπου παρουσιάζονται οἱ τόμοι τῶν βιβλίων μὲ συνδρομητές⁵¹ (ὁ «Νέος Ἑρωτόκριτος» [1818.7]

προέρχεται ἀπὸ τὸν Jowett (ὁ.π., σ. 206) ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ στὰ τέλη Ἰουνίου 1818: «On proposed at Zante a subscription to the Moscow Greek Bible. I found my self anticipated; beign informed that names had been sent to Moscow for fifty or sixty copies». Ἡ δεύτερη ἀπὸ τὸν R. Pinckerton σὲ ἔκθεσή του ἀπὸ τὴ Ζάκυνθο (4 Αὐγούστου 1819), ἀναφέρεται σὲ συνάντησή του μὲ τὸν ρῶσο πρόξενο: «he showed me a list of the names of 115 persons who had subscribed for 322 copies of the Modern Greek Testament, which has been ordered from the Theodosian Bible Society»· βλ. *The Sixteenth Report of the British and Foreign Bible Society*, Λονδίνο 1820, σ. 12.

51. *Συνδρομητές I*, σ. 165-168, στήλῃ 5.

κυκλοφόρησε σέ 2 και ὄχι σέ 3 τόμους· ὁ «Κῆπος Χαρίτων» [1819.12], σέ 1 και ὄχι σέ 3) ὁδήγησαν σέ λάθος ἀποτέλεσμα τὸν πολλαπλασιασμὸ ἀντίτυπα $\times$ τόμοι: οἱ σχετικοὶ ἀριθμοὶ⁵² πρέπει νὰ διορθωθοῦν σέ 480 (και ὄχι 720) γιὰ τὸ 1818.7 και σέ 987 (και ὄχι 2961) γιὰ τὸ 1819.12.

β. Ἀπὸ τοὺς πίνακες τοῦ *Συνδρομητῆς I* πρέπει νὰ διαγραφοῦν δύο βιβλία (οἱ «Λόγοι Ἠθικοὶ» τοῦ Ἰωάσαφ Κορνῆλιου, τ. Α' και Β' = 1788.4· και ἡ «Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος» τοῦ Γόλδσμιθ, τ. Α' και Β' = 1806.3). Συστηματικότεροι ἐλεγχοὶ ἔδειξαν ὅτι τὰ βιβλία αὐτὰ δὲν δημοσιεύουν κατὰλογο συνδρομητῶν⁵³.

Συνυπολογίζοντας τὶς ἀφαιρέσεις ποὺ ἐπιβάλλουν αὐτὲς οἱ τροποποιήσεις και τὶς προσθήκες ποὺ προκύπτουν ἀπὸ τοὺς νέους καταλόγους ποὺ παρουσιάστηκαν στὶς προηγούμενες σελίδες ἔχουμε, γιὰ τὴν περίοδο 1749-1821, τοὺς ἀκόλουθους συνολικοὺς ἀριθμοὺς:

Γνωστὰ βιβλία μὲ συνδρομητῆς:	107(+2 ⁵⁴),	σέ 237 τόμους.
Συνδρομῆς:	23.542	Συνδρομητῆς 23.682
Ἀντίτυπα:	48.779	Ἀντίτυπα τόμων: 117.333

Στὸν ἐπόμενο πίνακα παρουσιάζονται οἱ ἀριθμοὶ γιὰ τὴ γεωγραφικὴ κατανομὴ τῶν συνδρομητῶν, ὅπως διαμορφώνονται μὲ τὶς προσθήκες ποὺ προκύπτουν ἀπὸ τοὺς νέους καταλόγους. Στὸν πίνακα περιέχονται, φυσικὰ, μόνο οἱ πόλεις τῶν ὁποίων οἱ ἀριθμοὶ τροποποιούνται⁵⁵: πρέπει νὰ ἀντικαταστήσουν τὶς ἀντίστοιχες ἀναγραφὰς τοῦ

52. αὐτ., σ. 168, στ. 5: 1818.7 και σ. 169, στ. 5: 1819.12.

53. Στὴν περίπτωση τοῦ 1806.3 τὸ λάθος προῆλθε ἀπὸ ἐσφαλμένη φωτογράφηση καταλόγου συνδρομητῶν ποὺ βρισκόταν στὸ τέλος ἐνὸς σύμμεικτου τόμου ποὺ συγκέντρωνε τὴν *Ἱστορία* τοῦ Goldsmith και τὸν *Ἑλληνικὸ Καθρέπτη* τοῦ Δ. Ἀλεξανδρίδη. Οἱ συνδρομητῆς ἀνῆκαν στὸ δεύτερο βιβλίο (=1806.4). Τὸ 1788.4 τὸ εἶχα ἐντάξει μὲ ἐπιφυλάξεις στὸν πίνακα τοῦ *Συνδρομητῆς I* (βλ. στή σ. 121 σημ. 69), στηριγμένος σὲ ἐνδείξεις ποὺ παρείχε ἄλλος ἐρευνητὴς· τὰ 5 ἀντίτυπα ποὺ εἶχα δεῖ δὲν περιεῖχαν κατὰλογο συνδρομητῶν. Ὁ ἐλεγχος και ἄλλων ἀντίτυπων πείθει ὅτι και στὴν περίπτωση αὐτὴ ὑπῆρξε ἓνα μπέρδεμα ὀφειλόμενο στὴ συστάχωση διαφορετικῶν ἐντύπων: τῶν *Λόγων* τοῦ Ι. Κορνῆλιου μὲ τὸ *Εὔχαιρίδιον Ρητορικόν* τοῦ ἴδιου συγγραφέα (1788.1). Ὁφείλω τὶς διορθώσεις αὐτὲς σὲ ὑποδείξεις τοῦ Τριαντάφυλλου Σκλαβενίτη. Θέλω νὰ τὸν εὐχαριστήσω και ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ, γιὰ τὴν προθυμία μὲ τὴν ὁποία μοῦ ἀνακοίνωσε και αὐτὰ και ὅσα ἄλλα πορίσματα τῶν ἐρευνῶν του θεώρησε, ἀνοιχτόκαρδα πάντα, ὅτι μπορούσαν νὰ βοηθήσουν τὶς ζητήσεις μου γιὰ τοὺς συνδρομητῆς.

54. 2: βιβλία ποὺ τελικὰ δὲν κυκλοφόρησαν ἀλλὰ τῶν ὁποίων γνωρίζουμε ἓνα τμῆμα τῶν συνδρομητῶν.

55. Ἐντάσσω και τὶς τροποποιήσεις ποὺ προκύπτουν ἀπὸ τὴν ἀφαίρεση

πίνακα τῶν τόπων διαμονῆς τοῦ κοινοῦ τῶν συνδρομητῶν ποῦ δημοσιεύεται στὸ *Συνδρομητὲς* ^{VI}56.

ΤΟΠΟΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Νέοι κατάλογοι

Συνδρομητὲς I

Σύνολο

	α	β	γ	δ	α	β	γ	δ	α	β	γ	δ
Ἀδριανούπολη	1	27	27	30	7	79	80	117	8	106	107	147
Ἀθήνα	—	20	20	40	5	94	94	180	5	114	114	220
Βιέννη	{ -- 1 30 35 715 + 1 10 10 10				55	2399	2437	7495	55	2379	2412	6790
Βουκουρέστι	2	209	209	410	41	2367	2378	4235	43	2576	2587	4645
Γανόχωρα	1	5	12	12	—	—	—	—	1	5	12	12
Γαρδίκι	1	1	1	15	1	1	1	2	2	2	2	17
Ζάκυνθος	1	115	115	322	9	464	464	519	10	579	579	841
Ζαρκός	1	1	1	4	1	1	1	1	2	2	2	5
Ζητούνι	1	1	1	20	3	3	3	10	4	4	4	30
Ἰάσι	1	129	132	232	34	1634	1650	3108	35	1766	1782	3340
Κλεινοβός	1	1	1	1	2	7	7	7	3	8	8	8
Κλεισούρα	1	10	10	31	—	—	—	—	1	10	10	31
Κυδωνίες	1	72	72	85	18	865	868	1148	19	937	940	1233
Κωνσταντινούπολη	{ — 1 11 11 122 + 1 23 23 59				52	2959	2964	5971	52	2971	2978	5908
Λάρισα	1	16	16	49	8	52	52	164	9	68	68	213
Λειβαδιά	1	15	15	28	2	28	28	29	3	43	43	57
Λιβάδι	1	6	6	22	—	—	—	—	1	6	6	22
Λιβόρνο	1	9	9	63	14	232	233	511	15	241	242	574
Μελένικο	1	15	16	15	7	49	49	60	8	64	65	75
Μονὴ Σπαρμού	1	4	4	11	4	10	10	28	5	14	14	39
Μυριόφυτο	1	2	2	7	1	1	1	1	2	3	3	8
Σέλιτζα	1	15	15	23	—	—	—	—	1	15	15	23
Τεργέστη	1	19	19	28	31	844	847	1425	32	863	866	1453
Τρίγκαλα Θεσσαλίας	1	9	9	16	7	15	15	34	8	24	24	50
Τσαρίτσανη	1	24	24	108	7	66	66	182	8	90	90	290
Χίος	1	;	;	200	17	826	826	1027	18	826	826	1227
Βλαχία	1	31	31	31	2	181	181	248	3	212	212	279
Ἀγνωστὴ πόλη	—	44	44	66	—	756	757	1108	—	800	801	1174

α Συχνότητα παρουσίας τῆς πόλης στοὺς καταλόγους συνδρομητῶν.

β Συνδρομές. γ Συνδρομητὲς. δ Ἀντίτυπα.

Φίλιππος Ἡλιοῦ

τοῦ 1806.3 (βλ. πιδό πάνω, σ. 294): Βιέννη: μείον 30 - 35 - 715· Κωνσταντινούπολη: μείον 11 - 11 - 122. Γιὰ τὸ 1788.4, ποῦ ἐπίσης ἀφαιρεῖται, δὲν διαθέταμε στοιχεῖα γεωγραφικῆς κατανομῆς.

56. σ. 170-179.